

Udbudspligt kan frigøre op mod 1 mia. kr. i kommuner og regioner

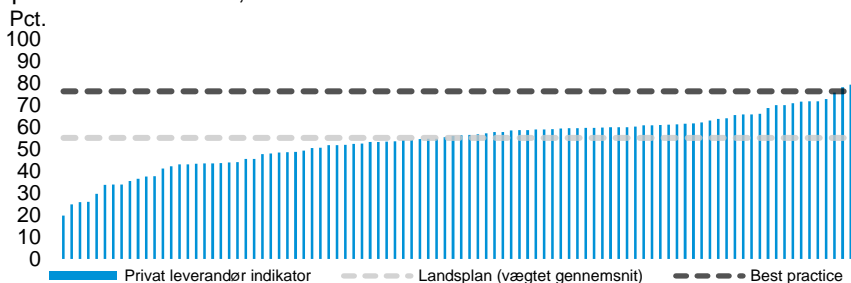
Staten er i dag forpligtet til at konkurrenceudsætte udbudssegne tekniske opgaver og støttefunktioner som fx rengøring og kantinedrift. En udvidelse af udbudspligten til kommuner og regioner kan frigøre op mod 1 mia. kr. til borgernær velfærd.

Stor variation i kommunernes og regioners inddragelse af private leverandører

Siden 1992 har statslige institutioner været forpligtede til at konkurrenceudsætte udbudssegne driftsopgaver som fx facility management eller vedligeholdelse af grønne arealer.¹ En tilsvarende forpligtelse gælder ikke i kommuner og regioner, og det afspejler sig i væsentlige uforløste potentialer for offentlig-privat samarbejde.

Stor variation i kommunernes samarbejde med private om åbenlyst udbudssegne opgaver

Andelen af åbenlyst udbudssegne opgaver i kommunerne, som løses af private leverandører, 2021

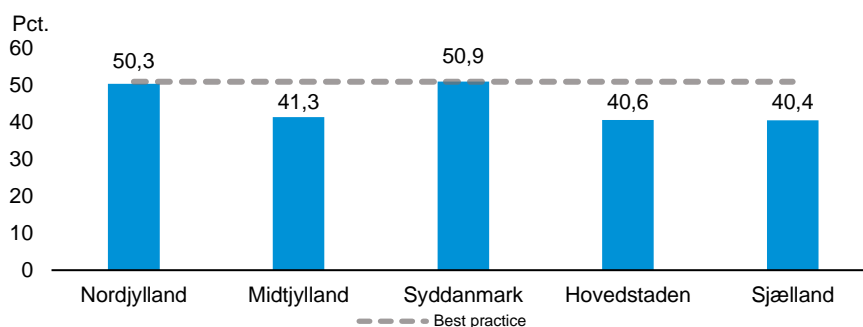
Anm.: Offentlig-privat samarbejde måles i denne analyse som forholdet mellem udgifter til opgaver løst af private virksomheder og de samlede udgifter til åbenlyst udbudssegne opgaver
Kilde: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt DI-beregninger

¹Cirkulære om udbud af statslige drifts- og anlægsopgaver (2016, 1992)

Kommunernes inddragelse af private virksomheder i løsningen af de åbenlyst udbudsegneede opgaver spænder mellem 20 pct. og 90 pct. Den markante variation indikerer, at mange kommuner ikke får afdækket, om de pågældende opgaver kunne løses smartere ved at trække på virksomhedernes ekspertise. Betragtes en tilsvarende indikator for regionerne, er billedet det samme.

Stor variation i regionernes samarbejde med private virksomheder om de åbenlyst udbudsegneede opgaver

Andelen af oplagt udbudsegneede opgaver i regionerne, som løses af private leverandører, 2021

Anm.: Offentlig-privat samarbejde måles i denne analyse som forholdet mellem udgifter til opgaver løst af private virksomheder og de samlede udgifter til åbenlyst udbudsegneede opgaver. Se metodeafsnit for definition af best-practice
 Kilde: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt DI-beregninger

Tekniske opgaver og støttefunktioner er åbenlyst udbudsegneede

De åbenlyst udbudsegneede opgaver omfatter udvalgte tekniske opgaver og støttefunktioner. Det gælder eksempelvis vedligeholdelse af veje og grønne områder², kantinedrift, rengøring eller kollektiv transport.³

Konkurrenceudsættelse sikrer at de bedste løsninger identificeres

En pligt til at konkurrenceudsætte udbudsegneede opgaver i kommuner og regioner vil indebære, at private virksomheder får muligheden for at udfordre de nuværende løsninger på både kvalitet og pris. Foruden stordriftsfordele på mange af de åbenlyst udbudsegneede opgaveområder, vil de private virksomheder også kunne bidrage med ekspertise, ny teknologi og specialisering indenfor de enkelte opgaver.

Forslaget kan frigøre op mod 1.050 mio. kr. i regionerne og kommunerne

Formår regionerne og kommunerne at løfte niveauet til 'best practice'⁴ inden for de oplagt udbudsegneede opgaveområder, vil samarbejdet med private virksomheder øges med 6,9 mia. kr.

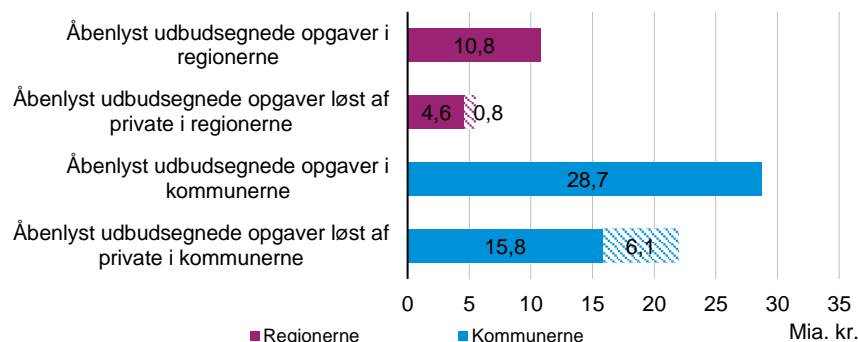
² DI Analyse (2022). Øget offentlig-privat samarbejde om vej og park kan frigive op mod 500 mio. kr. i kommunerne.

³ Se metodeafsnittet for en uddybning af, hvordan konkurrenceudsættelsen af de åbenlyst udbudsegneede opgaver er opgjort.

⁴ Se metodeafsnittet for definitionen på 'best practice'.

Potentiale for yderligere offentlig privat samarbejde svarende til 6,9 mia. kr.

Udgifter til åbenlyst udbudsegnede opgaver, faktiske udgifter til opgaver løst af private leverandører til åbenlyst udbudsegnede opgaver og potentialet ved løft til best practice

Anm.: Skraverede områder illustrerer differencen mellem de faktisk privatløste opgaver og potentialet ved opnåelse af best practice

Kilde: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt DI-beregninger

På baggrund af en række studier, rapporter og konkrete eksempler vurderer DI, at et øget samarbejde mellem kommunerne og de private virksomheder på de åbenlyst udbudsegnede områder rummer potentiale for kvalitative og økonomiske gevinster svarende til 10-15 pct. af driftsudgifterne.⁵

DI skønner på den baggrund, at kommunerne og regionerne vil kunne opnå potentielle gevinster i størrelsesordenen 700-1.050 mio. kr. ved løft til best practice i konkurrenceudsættelsen af de åbenlyst udbudsegnede opgaver.⁶ Selv en mindre opfyldelse af de potentielle gevinster på blot 5 pct. af driftsudgifterne vil frigive 350 mio. kr.

Metode

Definition på åbenlyst udbudsegnede opgaver

På baggrund af en gennemgang af regionernes og kommunernes kontoplaner har DI identificeret en række opgaveområder, som kan kategoriseres som åbenlyst udbudsegnede. Dette drejer sig om opgaver, der er standardiserede og afgrænsede (og dermed egner sig til at indgå i en udbudsproces), og hvor der vurderes at findes et vel-etableret privat marked, der kan byde ind på at løse dem. Der er i praksis tale om udvalgte tekniske opgaver og støttefunktioner som vedligeholdelse af veje og grønne områder, facility management og kollektiv trafik.

⁵ Se metodeafsnittet for en nærmere begrundelse for denne vurdering.

⁶ Se metodeafsnittet for uddykning af antagelsen om besparelspotentialet.

I opgørelsen er der taget udgangspunkt i DI Byggeris definition af de tekniske opgaveområder på det kommunale område⁷ samt en række yderligere funktioner, der overvejende hører under hovedkonto 0, 2 og 6. På regionernes område drejer det sig primært om funktioner, der hører under hovedkonto 3 og 4.

Definition på best practice

Dansk Industri definerer generelt Best Practice som gennemsnittet af de 10 kommuner, der inden for hver hovedkonto har den højeste andel af offentlig-privat samarbejde. Da de åbenlyst udbudseggede opgaver fordeler sig på tværs af hovedkonti, er Best Practice i denne analyse defineret som gennemsnittet af de 10 kommuner, der har den højeste andel af offentlig-privat samarbejde på tværs af de konti, der indgår i ovennævnte definitionen på åbenlyst udbudseggede opgaver. I de tilsvarende beregninger for regionerne er best practice givet ved den af de fem regioner, der har den højeste andel af offentlig-privat samarbejde på de respektive funktioner.

I vurderingen af effekten af at indføre en udbudspligt i kommuner og regioner tages der udgangspunkt i niveauet for best practice, da det ikke nødvendigvis er muligt at opnå en konkurrenceudsættelsesgrad på 100 pct. for de pågældende funktioner i kontoplanerne, hvor udgifterne til de åbenlyst udbudseggede opgaver kan forventes at blive afholdt.

Privat leverandør indikator og RIKU

Omfanget af kommunernes og regionernes samarbejde med private virksomheder opgøres i denne analyse ved hhv. Privat Leverandør Indikatoren (PLI) og Regional Indikator for Konkurrenceudsættelse (RIKU) ekskl. egen vundne bud. Begge indikatorer er defineret af Indenrigs- og Boligministeriet.

Indikatorerne beskriver andelen af kommunale/regionale opgaver, som er udbudt og løst af private leverandører i forhold til den samlede mængde udbudseggede opgaver. I den konkrete analyse er indikatorerne beregnet med fokus på ovenstående definition af de åbenlyst udbudseggede opgaver. Det skal bemærkes, at kommunerne og regionernes egne vundne bud ikke indgår i indikatorerne, da disse ikke opgøres på funktionsniveau. Ved denne opgørelsesmetode er det derfor ikke muligt at tage højde for, at enkelte kommuner/regioner kan have udbudt opgaver de selv har vundet via kontrolbud. I disse tilfælde vil kommunerne/regionerne have en højere grad af konkurrenceudsættelse på området, end hvad der fremgår af analysen. I praksis observeres der imidlertid meget få egne vundne bud i både regionerne og kommunerne.

⁷ Se DI Byggeris [tekniske notat her](#).

**Besparelse på 10-15 pct.
af driftsudgifterne**

DI vurderer på baggrund af flere forskningsartikler og rapporter fra bl.a. Quartz&Co, EffektDoku og Udbudsportalen, at kommunerne kan opnå en bruttogeinst på 10-15 pct. af udgifterne ved at konkurrenceudsætte driftsopgaver, der ikke tidligere har været konkurrenceudsat.⁸

⁸ DI (2021). [Dokumentation for konkurrenceudsættelse.](#)